

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, RUGSĖJO – SEPTEMBER 26, 2009 Vol. C Nr. 185

Kaina 1 dol.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-25-09

PERIODICALS

Siūloma atsisakyti atsakomybės už kurstymą emigruoti

Vilnius, rugsėjo 25 d. (ELTA) – Siūloma panaikinti Administracinių teisės pažeidimų kodekso nuostatą, numatančią atsakomybę už sistemingą raginimą ar kurstymą emigruoti Lietuvos Respublikos piliečius į užsienį. Tokią Administracinių teisės pažeidimų kodekso (ATPK) pataisą Seimo posėdžių sekretoriatare įregistravo Seimo narys Petras Auštrevičius.

Pasak parlamentaro, ši nuostata praktikoje neveikia, bet vis tiek netiesiogiai riboja asmenų teises ir laisves. 1992 m. Administracinių teisės pažeidimų kodekse buvo įtvirtinta teisės norma, kuri numato atsakomybę už sistemingą raginimą arba kurstymą žodžiu, raštu arba kitokiu būdu Lietuvos Respublikos piliečius emigruoti į užsienį. Ši teisės norma su vėlesniais pakeitimais galioja ir dabar.

P. Auštrevičius pažymi, kad laisvas asmenų judėjimas yra viena iš kertinių Europos Sąjungos laisvių, sudarančių Europos bendrosios rinkos pagrindą. Ši teisė ne tik suteikia galimybę laisvai keliauti ES teritorijoje, bet ir studijuoti, ieškoti darbo, dirbti savarankiškai ar samdomąjį darbą. Todėl, anot Seimo nario, ATPK numatyta atsakomybė už raginimą ar kurstymą emigruoti netiesiogiai gali būti suprantama kaip ribojanti asmenų teisę judėti, taip pat kaip ribojanti asmens saviraiškos laisvę.

Čikaga, rugsėjo 25 d. („Draugas“) – Š. m. rugsėjo 24 d., penktadienį, prof. Giedriaus Subačiaus kvietimu University of Illinois at Chicago lankėsi Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus. Vienoje iš universiteto salių LR Prezidentas papasakojo susirinkusiems studentams ir dėstytojams apie savo dviejų kadencijų patirtį einant prezidento pareigas. V. Adamkus taip pat apšviestas šiais metais 25-erius metus nuo įsteigimo švenčiančią PLB Lituistikos katedrą, susitiko su neseniai įsikūrusios Lietuvių studentų asociacijos UIC nariais.

LR Prezidentą pasveikino R. Michael Tanner, Provost and Vice Chancellor for Academic Affairs, Jessica Williams, Senior Associate Dean of the College, Astrida Tantilto, Director of School of Literature, Cultural Studies and Linguistics ir kiti UIC atstovai.

D. Grybauskaitė pakviesta į pasaulio moterų vadovių gretas

New York, rugsėjo 25 d. (President.lt) – Rugsėjo 24 d. Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė, baigdamą darbo viešnagę New York mieste, dalyvavo pasaulio moterų vadovių susitikime.

Į susitikimą susirinko ne tik įvairių pasaulio šalių vadovės moterys, bet ir ministrės pirmininkės bei

užsienio reikalų ministrės. Lietuvos vadovė pirmą kartą dalyvavo tokiam susitikime, kurį surengė Jungtinių Amerikos Valstijų Valstybės sekretorė Hilary Clinton.

„Sulaukiau kvietimo aktyviai įsijungti į moterų vadovių judėjimo darbą, ne tik ginant moterų teises, bet ir aktyviai įtraukiant jas į sprendimų

priėmimą ir formuojant pasaulio nuomonę pačiais aktualiausiais klausimais“, – teigia D. Grybauskaitė.

Moterų teises ginantis tarptautinis moterų vadovių judėjimas buvo įkurtas prieš dešimtmetį pirmosios JAV valstybės sekretorės Madeleine Albright.

Demokratijų bendrijos ministrai pritarė Lietuvos pasiūlymams

New York, rugsėjo 25 d. (ELTA) – Lietuva, liepos mėnesį perėmusi pirmininkavimą Demokratijų bendrijai, rugsėjo 24 d., ketvirtadienį, New York mieste sukviėtė pirmąjį neformalų užsienio reikalų ministrų susitikimą.

Ministrai pritarė Lietuvos pirmininkavimo Demokratijų bendrijai iki 2011 metų prioritetams ir pagrindiniams siekiams – pagerinti Demokratijų bendrijos veiklos efektyvumą ir matomumą pasaulyje. Šalys pritarė Lietuvos pasiryžimui siekti į Demokratijų bendrijos veiklą labiau įtraukti tarptautines ir regionines organizacijas, besirūpinančias demokratijos sklaidą, tarp jų ir Europos Sąjungą, Europos Tarybą, Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizaciją (ESBO), Amerikos šalių organizaciją, Afrikos Sąjungą, Pietryčių Azijos šalių asociaciją (ASEAN).

Pradėdamas posėdį užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas užtikrino, kad Lietuva, kaip ir kitos laisvę po Berlyno sienos griuvimo atgavusios valstybės, kurioms demok-

Demokratijų bendrijos susitikime žodį tarė LR užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas.

ratija reiškia nepriklausomybę, saugumą ir stabilumą, padarys viską, kad per pirmininkavimą Demokratijų bendrijai demokratinės vertybės būtų dar labiau įtvirtintos regione ir pasaulyje.

Nukelta į 6 psl.

Šiame numeryje:

- Ateitininkai (p. 2, 10)
- Ganytojo žodis (p. 3, 9)
- Ar bus įkurtas Lietuvos universiteto filialas Čikagoje? (p. 4, 11)
- Į „Draugo“ pokylį kviečiami visi (p. 5)
- Qui pro quo ar JAV užsienio politikos nelaimė? (p. 7)
- Būsto įsigijimo kreditas galios iki gruodžio 1 d. (p. 8)
- Renginių kalendorius (p. 13)
- Viso pasaulio kybartiečių šventė požemiuose (p. 14)

Valiutų santykis

1 USD — 2.35 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Ar bus įkurtas Lietuvos universiteto filialas Čikagoje?

Rankose turiu vieno susitikimo, rašyto 2009 m. liepos 16 d., memorandumą. Jame aprašomas Lietuvos Respublikos Seimo nario dr. Manto Adomėno susitikimas su dr. Stasiu Bačkaičiu, įvykęs š. m. birželio 29 d. Vilniuje. Susitikimo metu aptarti ne tik University of Illinois at Chicago (UIC) PLB Lituanistikos katedros dabartiniai rūpesčiai, bet ir kalbėta apie galimybę Čikagoje įkurti Lietuvos universiteto filialą. Kalbinu **dr. Stasi Bačkaitį**, prašydamas papasakoti daugiau apie susitikimą ir naują sumanymą.

– Gerb. dr. Bačkaiti, papasakokite apie savo susitikimą su Seimo nariu dr. Mantu Adomėnu.

– Dr. Mantas Adomėnas, seimūnas, Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto docentas, buvo labai susirūpinęs dėl UIC PLB Lituanistikos katedros magistro ir doktorantūros programų uždarymo. Su juo pradėjau internetinį dialogą šiuo klausimu 2009 m. gegužės mėn., dar prieš man išvykstant į Lietuvą. Dr. Adomėnas buvo nusiteikęs Seimo vardu kreiptis į UIC vadovybę ir Baltų ir slavų kalbų ir literatūrų skyriaus (Department of Slavic and Baltic Languages and Literatures) vadovą, kad šis sprendimas būtų atšauktas.

Dr. Adomėno kvietimu birželio 29 d. susitikome Seimo rūmuose aptarti susidariusios padėties. Apžvelgėme UIC Slavų ir Baltų kalbų ir lit. skyriaus paskelbtą norą nutraukti „graduate“ lygio programas, nors tai nereikia pačios Lituanistikos katedros uždarymo. UIC, kiek žinoma, paliks vieną ar porą bakalauro lygio lituanistikos ar lietuvių kultūros kursų. Nors teigiama, kad per metus Katedros kursą išklauso daugiau nei 100 studentų, programa neveda nei į gilesnes lituanistikos studijas, nei į lituanistikos bakalauro laipsnį.

UIC, kaip ir kiti JAV universitetai, šiuo metu yra spaudžiami finansinių problemų, todėl jis siekia sumažinti arba uždaryti tokias programas, kurios neapsimoka. UIC, kiek suprantu, uždaro ir keliolika kitų etninių programų, tad negalima manyti, jog tai yra išskirtinis akibrokštas mūsų Katedrai.

Susitikime aptarėme ir lituanistinę programą iš UIC pusės. Galima suprasti UIC laikyseną, kad lituanistinė „graduate“ programa universitetui mažai ką duoda iš mokslinio taško. Per 25 gyvavimo metus Katedra išleido 21 magistrą ir 3 daktarus, šiuo metu Katedroje dar studijuoja dvi doktorantės. Tad UIC sunku pateisinti tokį pilno laipsnio programos išlaikymą, kai vidutiniškai išleidžiamas vos vienas studentas metuose. Pagal dr. Giedrių Subačių, UIC išlaikys „graduate“ programą dar trejus metus, kol išleis paskutinį doktorantą.

Pagal turimą žodinę informaciją, PLB fondo sutartyje nėra įrašyta, kokį mokslinį Katedros lygį UIC yra įsipareigojęs išlaikyti už įmokėtus 600,000 JAV dol. Todėl išlaikydamas bakalauro lygio programą, UIC visiškai patenkina sutarties sąlygas.

Kiek žinoma, keli PLB fondo bandymai išsiaiškinti padėtį ir per tarpininkus pradėti konstruktyvias diskusijas su UIC dėl Katedros „graduate“ studijų lygio atkūrimo pirmu atveju nepavyko, antru – buvo visiškai nesėkmingi.

Todėl turint visa tai omenyje, ypač žinant, jog Katedrai trūksta magistro ir doktorantūros studentų, kyla klausimas, ar verta Lietuvos valstybinėms institucijoms toliau diskutuoti dėl šių studijų apribojimų ir kreiptis į UIC vadovybę dėl jos „graduate“ lygio programos tęsimo. Net ir pasiūlius šiam reikalui kaupą pinigų, jeigu neatsiras studentų, koks būtų

tikslas išlaikyti tokią programą? Aišku, mums visiems rūpi, kad kur nors užsienyje būtų lituanistikos studijų „graduate“ lygio katedra, bet realybė UIC atveju yra kitokia.

– Ar susitikimo metu su Seimo nariu buvo aptartos kitos galimybės?

– Taip, su dr. Adomėnu aptarėme ir keletą alternatyvų. Patraukliausia iš jų būtų galimybė įsteigti Vilniaus universiteto (VU) arba Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) humanitarinių mokslų filialą Čikagoje, veikiančią šalia ir kartu su Lietuvių tyrimų ir studijų centru (LTSC) tėvų Jėzuitų centre, Čikagoje. Humanitarinių mokslų filialas galėtų būti daug platesnės apimties, pvz., apimantis lituanistiką (filologiją, literatūrą, žurnalistiką, mokytojų paruošimą iššėivijai), iššėivijos istoriją, lietuvių kultūrą, politinius mokslus, labiau susitelkiančius ties JAV santykiais su Lietuva ar Baltijos regiono valstybėmis, socialinius mokslus, besigilinančius į Čikagos lietuvių fizines ir psichologines problemas, ir labai reikalingus archyvų-bibliotekininkystės mokslus ir t.t. Tokio masto filialas aiškiai praplėstų susidomėjimo ratą ne tik tarp vietinių lietuvių, norinčių studijuoti vieną iš minėtų disciplinų, bet ir, pasinaudojant internetu, iš kitų iššėivijos vietovių. Studijuojantiems būtų suteikta galimybė įsigyti gero universiteto mokslinį laipsnį, kurio diplomai yra pripažįstami Europos Sąjungos ribose, o Vilniaus universiteto atveju – visame pasaulyje prestižinio universiteto laipsnį. Ilgainiui galėtų atsirasti net ir bendravimas bakalauro lygyje su UIC lituanistikos kursantais.

Dr. Adomėnas įvertino sunkumus atgaivinant aukšto mokslinio lygio lituanistikos studijas UIC. Jis paskambino VU Filologijos ir Istorijos fakultetų dekanams siūlydamas jiems susitikti ir aptarti aukščiau minėto filialo naudą, praktiškumą ir priimtinumą.

– Jau susitikote su VU Filologijos ir Istorijos fakultetų dekanais. Kokie vėjai ten pučia?

– Birželio 30 d. dr. Adomėnas ir aš nuvykome į VU Filologijos fakultetą, kur susitikome su jo dekanu

prof. Antanu Smetona ir Istorijos fakulteto dekanu prof. Zenonu Butkumi. Abu dekanai, išklause apie sumanymą įkurti filialą Čikagoje, parodė susidomėjimą, pabrėžė, jog tai būtų unikali galimybė padėti VU išėiti į platų pasaulį ir sudaryti galimybę savo doktorantams ir kitiems studentams stažuotis užsienyje. Dekanas Smetona paminėjo, jog jis reikalauja, kad kiekvienas VU doktorantas išvyktų vieneriems metams studijų užsienyje. Deja, lituanistikos doktorantai to padaryti negali, nes užsienyje nėra tokių studijų galimybių. O bendraujant su LTSC, tiems doktorantams būtų puiki proga atlikti įvairios rūšies studijas bei stažuotes. Esant internetui, studijos filiale galėtų vykti daugiausia el. būdu, su administracine bei akademinė vieno ar poros reziduojančių administratorių-profesorių iš Lietuvos parama, kurie savo ruožtu galėtų tuo pačiu metu atlikti savo „sabbatical“. Šių žmonių etatinis finansavimas bei paties filialo įsteigimas, pvz., poros kambarių-klasių nuoma, bent iš pradžios turėtų būti bendrai sprendžiami VU ir Seimo. Vėliau toks filialas galėtų būti finansuojamas iš studentų mokesčių, VU ir LR Seimo dotacijų, Lietuvių Fondo ir iššėivijos paramos.

Susitikime kilo klausimas, ar amerikiečiai leistų tokį filialą įsteigti. Aš užtikrinu, jog Illinois valstijoje gali įsiregistruoti bet kokia grupė. Tokių grupių Amerikoje yra daug. Problema iškilų, jeigu būtų norima įsijungti į JAV universitetų sąjungą. Bet tokio įsijungimo net nereikia, nes diplomai būtų išduodami VU arba VDU vardu ir ES lygio. Kitas klausimas iškilų, ar tokio filialo kūrimas būtų priimtinas LTSC. Paminėjau, jog šiuo reikalu kalbėjau su LTSC dirbančiu dr. Vitu, kuris išsakė visšką Centro pritarimą ir pagalbą šiuo reikalu. Sugrįžęs į JAV, apie tai kalbėjau ir su LTSC direktoriumi dr. Jonu Račkausku. Jis taip pat pritarė sumanymui, teigiamai įvertino tokio bendradarbiavimo naudą, ko iki šiol nebuvo su PLB Lituanistikos katedra UIC.

Abu VU dekanai pabrėžė šio sumanymo unikalumą ir priimtinumą jiems, bet dėl galimybės steigti filialą jie turės

Nukelta į 11 psl.

Rugšėjo 18 d. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje buvo pristatyta paroda, skirta PLB Lituanistikos katedros 25-erių metų sukakčiai paminėti.

Giedrius Šulniaus nuotraukos

Į „DRAUGO” POKYLĮ KVIEČIAM VISI

DALIA CIDZIKAITĖ

Šių metų neeiliniam „Draugo” 100-mečio pokyliui surengti yra sudarytas komitetas, kuriam pirmininkauja **dr. Jonas Prunskis**.

Prunskio pavardę, pavarčius dienraščio puslapius, galima sutikti jau 1948 metais. Ten minimas kun. Juozas Prunskis, dr. J. Prunskio dėdė, beveik ketvirtį amžiaus – nuo 1948 iki 1972 metų – dirbęs „Drauge”. Kaip rašoma neseniai pasirodžiusioje knygoje „‘Draugui’ – 100. Už tikėjimą ir lietuviybę”, su dienraščiu prelatas Prunskis buvo tarsi suaugęs – net ir atsisakęs darbo redakcijoje jis „Draugui” rašė straipsnius, kol leido sveikata. Prelatas buvo ir yra vienas didžiausių Draugo fondo aukotojų, paaukojęs net 67,500 dol.

Prunskių šeimos tradicija remti „Draugą”, iš kartos į kartą būti ištikimu jo skaitytoju tam tikra prasme ir atvedė dr. Prunskį į „Draugo” pokylio rengimo komiteto pirmininko pareigas. Kalbamės su juo apie spalio 17 d., šeštadienį, Willowbrook pokylių salėje (8900 Archer Ave., Willow Springs, IL 60480) įvyksiantį 100-mečio pokylį.

Dr. Prunskis prisipažino, jog pirmininkavimas „Draugo” 100-mečio pokylio rengimo komitetui nors ir yra didelė garbė, yra dar didesnė atsakomybė. „Šimtmečio pokylio rengimas yra tikrai didelis uždavinys, – sakė jis, – nes ‘Draugas’ buvo ryšys tarp visų lietuvių, net ir prieš 1918 metų Lietuvos nepriklausomybę. Todėl buvo svarbu išlaikyti šį laikraštį, taip ilgai jį leisti.” Galbūt todėl pirmininkauti dr. Prunskis iš karto nepasizadėjo, paprašė dienos pagalvoti ir apsispręsti.

Sutikus eiti pirmininko pareigas dr. Prunskis pasitarkė savo patirtį, ruošiant panašius renginius – prieš keletą metų jis buvo JAV ir Baltijos šalių fondo (US-Baltic Foundation) metinio renginio pirmininkas. Dr. Prunskis iki šiol prisimena labai gražiai Washington, DC pavykusį renginį, kuris, jo teigimu, buvo vienas iš gražiausių Fondo renginių, kada nors turėtų.

Šį kartą rengdamas neeilinę šventę – „Draugo” 100-mečio pokylį, dr. Prunskis išskėlė sau tikslą bandyti pritraukti neseniai atvažiavusius iš Lietuvos lietuvius ne tik į patį pokylį, bet ir į dienraščio skaitytojų būrį. „Norėjau, kad būtų kviečiama platesnė publika, kuri apimtų didesnę lietuvių ratą”, – sakė pirmininkas. Todėl jam ir jo vadovaujamam komitetui buvo labai svarbu kuo greičiau paruošti tinklalapį, kur būtų galima bilietus į pokylį užsisakyti internetu.

Jau kuris laikas tą galima padaryti dienraščio internetinėje svetainėje (www.draugas.org) per saugią, daug kur pasaulyje naudojamą „Paypal” sistemą, atsiskaitant kredito ar debito kortele. Kaip sakė dr. Prunskis, ši naujovė įgalina ne tik paprastu ir saugiu būdu nusipirkti bilietą į pokylį, bet ir, negalint jame dalyvau-

ti, paaukoti ir taip paremti tolimesnę dienraščio veiklą. Tokių jau atsirado. Štai prieš keletą dienų į kvietimą dalyvauti pokylyje atsiliepė Tasmanijoje, Australijoje gyvenantis lietuvis. Kadangi į renginį jis atvykti negali, pažadėjo pinigine auka paremti „Draugą”.

Dr. Prunskis neatmetė galimybės, jog net ir pasibaigus pokyliui, „Draugas” ir toliau galės naudotis „Paypal” sistema – prenumeratai ir paramai. Jis įsitikinęs, kad apie „Draugą” žino ir norėtų jį skaityti ne tik Šiaurės Amerikos lietuviai, bet ir kitose pasaulio šalyse gyvenantys tautiečiai. Todėl galimybė internetu užsisakyti dienraštį per „Paypal” sistemą būtų didelė paskata laikraščio dar neskaitantiems. Ar ateityje palikti „Paypal”, ar ne, turės nuspręsti „Draugo” taryba ir administracija.

Pamažu bilietų į „Draugo” pokylį skaičius tirpsta, stalai pildosi. Iki šiol jau išsiųsta daug asmeninių kvietimų dalyvauti neeiliniame renginyje. Kviečiami ne tik dienraščio rėmėjai, skaitytojai, bendradarbiai, bet ir gerai žinomos organizacijos kaip JBANC, US-Baltic Foundation, ŠALFASS, JAV LB, PLB ir t. t. „Norėjau pakviesti kiekvieną lietuvi, kuris gyvena Amerikoje, – sakė dr. Prunskis, – visus ateitininkus, Lietuvių Bendruomenės narius, skautus, gydytojus ir kitus. Visus kviečiame.”

Dr. Prunskiui rengiant „Draugo” 100-mečio pokylį daug gelbsti ir jo suburtas gausus komitetas, parinktas iš žmonių, atstovaujančių įvairioms lietuviškoms organizacijoms, gyvenančių ne tik Čikagoje ir jos apylinkėse. Jį sudaro: Stanley Balzekas, Sr., Ofelija Baršketis, Birutė Bublėnė, Dalia Cidzikaitė, Rimas Domanskis, Rimas Gedeika, Aldona Gintautaitė, Birutė Jodwalis, Jurgis Joga, Marius Kasniūnas, Aušra Karkienė, Algis ir Teresė Kazlauskai, Saulius Kuprys, Vytas Maciūnas, Edis Mickus, Pranas Pranckevičius, Marija Remienė ir Dalia Zarskienė.

Iki pokylio liko nedaug laiko. Jau žinoma, kad garbės svečio teisėmis dalyvaus prof. Vytautas Landsbergis – pirmos Lietuvos Respublikos vadovas, Sąjūdžio pirmininkas, politikas, visuomenės veikėjas, meno, muzikos ir kultūros istorikas, šiuo metu Europos Parlamente atstovaujantis Lietuvai. Dr. Prunskis apgailestavo, jog pokylyje negali dalyvauti Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas.

Pokylio svečių laukia ir netikėta meninė programa. Ją šiais metais paruoš jaunas Amerikos lietuvis, muzikas, kompozitorius čikagiškis Kęstutis Daugirdas. Jam talkins jo suburta grupė. Žinoma, netruks ir sveikinimų – juk sukaktis ištis neeilinė! Savo sveikinimą dar galite įdėti į „Draugo” 100-mečio pokyliui specialiai leidžiamą programą. Dėl sveikinimo, bilietų ar kitos informacijos kreipkitės į „Draugo” administraciją tel.: 773-585-9500 arba apsilankykite „Draugo” tinklalapyje adresu: **www.draugas.org**. Į klausimus mielai atsakys ir „Draugo” 100-mečio pokylio komiteto nariai.

„DRAUGO” JUBILIEJINIS POKYLIS

**2009 m. spalio 17 d.,
šeštadienį, 5 val. p. p.**

**Willowbrook Ballroom
8900 S. Archer Rd., Willow Springs, IL**

Auka 100 dol.

**„DRAUGO” IŠKILMINGO MINĖJIMO-
POKYLIO UŽSAKYMŲ KORTELE**
Maloniai prašome užpildyti ir atsiųsti čekį
„Draugo” vardu iki spalio 1 d.

**„DRAUGAS”
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629**

Vardas, pavardė: _____

Adresas: _____

Telefonas _____ El. paštas _____

Užsakau _____ vietų po 100 dol. už bilietą

Užsakau 10 vietų (visą stalą)

Siunčiu sveikinimą pokylio leidiniui \$ _____

(Pridėkite sveikinimo tekstą)

Iš viso siunčiu \$ _____

„DRAUGO” pokylio sveikinimų leidinys

Aukso psl. 500 dol.
Puslapis 200 dol.
1/2 psl. 120 dol.
1/4 psl. 65 dol.
Rėmėjas 25 dol.

Lietuvos kurtieji Tarptautinę kurčiųjų dieną sostinės centre surengė eitynes.
Dainiaus Labučio (ELTA) nuotr.

Lietuvos kurtieji eitynėmis bandys atkreipti dėmesį į savo problemas

Vilnius, rugsėjo 25 d. (BNS, ELTA) – Lietuvos kurtieji, minėdami Tarptautinę kurčiųjų dieną, rugsėjo 25 d., penktadienį, Vilniuje surengė eitynes, kuriomis siekiama atkreipti visuomenės ir valdžios dėmesį į sunkumus, su kuriais susiduria negirdintys žmonės.

„Mes siekiame lygių teisių kurtiesiems žmonėms, nes jau daug metų problemos sprendžiamos tik pažadais“, – BNS spaudos konferencijoje penktadienį teigė Lietuvos kurčiųjų draugijos prezidentė Roma Klečkovskaja. Pasak jos, viena didžiausių problemų – kurčiųjų žmonių atskyrimas nuo informacijos.

Pasak Ramunės Leonavičienės, Kauno apskrities gestų kalbos vertėjų centro direktorės, 1995 metais Lietuvoje kurčiųjų kalba buvo pripažinta gimtąja kurčiųjų kalba. Bet iki šiol nėra nustatyta gestų kalbos vertėjo statuso.

Lietuvoje vertėjai priskiriami aukštos kvalifikacijos specialistams,

tačiau jų alga minimali. Šiuo metu, pasak R. Leonavičienės, Lietuvoje dirba apie šimtas vertėjų, bet ketinama 15 proc. jų atleisti. Tai sumažins kurčiųjų galimybę įsidarbinti, bus sunkiau bendrauti.

Spaudos konferencijoje dalyvavęs Lietuvos kurčiųjų sporto komiteto prezidentas Aleksas Jasiūnas priminė, kad Lietuvos kurtieji sportininkai šiemet buvo išvykę į vasaros kurčiųjų olimpinės žaidynes ir parvežė trylika medalių. Tačiau Lietuvoje jų niekas nelaukė. Pasak jo, Lietuvoje yra penki kurčiųjų sporto klubai, bet tik Kauno savivaldybė į juos kreipia dėmesį. Vilniaus savivaldybė vėluoja vykdyti finansinius įsipareigojimus.

Spaudos konferencijos metu taip pat buvo atkreiptas dėmesys į sunkumus išsikviečiant greitąją pagalbą, gaisrinę ar policiją. Kurtiesiems sunku išsikviesti pagalbą, nes gali tik siųsti trumpąsias žinutes.

Lietuvos kurčiųjų draugijoje yra apie 6 tūkstančius narių.

Seimo opozicija nepasitiki ministru G. Steponavičiumi

Vilnius, rugsėjo 25 d. (ELTA) – Seimo opozicija rengiasi pateikti interpeliaciją švietimo ir mokslo ministrui Gintarui Steponavičiui. Kaip „Eltai“ sakė opozicijos vadovas, Seimo frakcijos Tvarka ir teisingumas seniūnas Valentinas Mazuronis, mėginama sutelkti opozicines frakcijas, kurių netenkina ministro G. Steponavičiaus darbas, ypač Aukštojo mokslo įstatymo rezultatai, tarp jų kreditų išdavimo studentams tvarka.

Anot V. Mazuronio, rugsėjo 28 d., pirmadienį, visos opozicinės frakcijos kartu su studentų bei dėstytojų atstovais surengs bendrą spaudos kon-

ferenciją ir „išdėstys savo požiūrį ir planus artimiausiai ateičiai“.

Interpeliaciją siūlo socialdemokratai, „darbiečiai“, „tvarkiečiai“ ir valstiečių liaudininkų atstovai Seime.

Švietimo ir mokslo ministras G. Steponavičius opozicijos kritikuojamą aukštojo mokslo reformą vertina kaip svarbų poslinkį kokybiškesnių studijų link. Pasak ministro, nors ryškesnių pertvarkos rezultatų galima tikėtis po poros metų, teigiamų pokyčių matyti jau dabar.

Aukštojo mokslo reformą iš esmės teigiamai vertina ir premjeras Andrius Kubilius.

Lietuvių užsienio kalbų žinios – vienos iš geriausių Europoje

Vilnius, rugsėjo 25 d. (BNS) – Lietuvoje bent dvi užsienio kalbas sako mokantys du trečdaliai gyventojų – tai kelis kartus viršija Europos Sąjungos (ES) vidurkį, rodo naujas tyrimas.

ES statistikos agentūros „Eurostat“ duomenimis, dvi ar daugiau užsienio kalbų 2007 metais Lietuvoje sakė mokantys 66,1 proc. 25–64 metų šalies gyventojų, vieną užsienio kalbą – 31,5 proc., nė vienos – vos 2,5 proc. Tyrimo duomenimis, geriausiai Lietuvos gyventojai moka rusų kalbą.

Apklausa atlikta 21 iš 27 ES valstybių narių rugsėjo 26 dieną mini-mos Europos kalbų dienos proga.

Tyrimo duomenimis, vidutiniškai šiose valstybėse bent dvi užsienio kalbas mokėjo 28,1 proc. gyventojų. Lietuvos gyventojus šioje kategorijoje šiek tiek pralenkė Slovėnijos (71,8 proc.), Slovakijos (68 proc.) ir Suomijos (67,9 proc.) gyventojai. Prastiausiomis užsienio kalbos žiniomis pasižymi Vengrijos gyventojai – net trys iš keturių (75 proc.) sakė nemokantys jokios užsienio kalbos.

JT būstinėje atidaryta Tūkstantmečiui skirta paroda

New York, rugsėjo 25 d. (ELTA) – New York, Jungtinių Tautų būstinėje, atidaryta Lietuvos vardo tūkstantmečio programos paroda „Lietuva: kultūra ir istorija“. Parodą atidarė JT Generalinėje Asamblėjoje dalyvaujantis užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas.

Pirmasis parodą aplankė Izraelio ministras pirmininkas Benjamin Netanyahu, Vilniaus Gaono Elijahu ben Šlomo Zalmano palikuonis. Ministras V. Ušackas supažindino svečius su svarbiausiais Lietuvos istorijos įvykiais ir pažymėjo, kad rugsėjo 23 d. Lietuva mini Lietuvos žydų genocido dieną. Lietuvos diplomatijos vadovas pakvietė Izraelio ministrą pirmininką apsilankyti Lietuvoje.

Pirmąją parodos dieną ją aplankė daugelio šalių diplomatai, dalyvaujantys JT Generalinės Asamblėjos darbe.

Parodos angliškoji versija jau parodyta Suomijoje, Estijoje, Jungtinėje Karalystėje, Europos Sąjungos Europos Komisijos būstinėje Briuselyje, UNESCO būstinėje Paryžiuje, Čekijoje, šiemet bus pristatyta JAV (Washing-

Pirmasis parodos lankytojas – Izraelio ministras pirmininkas Benjamin Netanyahu (v). **URM nuotr.**

ton, DC, New York, Čikaga), 2010 m. – Kanadoje, Japonijoje, Izraelyje.

Virtuali parodos versija anglų kalba paskelbta Lietuvos dailės muziejaus svetainėje www.ldm.lt.

Norima pratęsti Lietuvos karių dalyvavimą tarptautinėse operacijose

Vilnius, rugsėjo 25 d. (BNS) – Lietuvos karių dalyvavimą tarptautinėse operacijose norima pratęsti iki 2013 metų pabaigos. Prezidentė Dalia Grybauskaitė Seimui pateikė Krašto apsaugos ministerijos parengtą nutarimo projektą patvirtinti karių dalyvavimą tarptautinėse operacijose Balkanų, Centrinės ir Pietų Azijos, Pietų Kaukazo bei Persijos įlankos regionuose.

Projekte numatytas didžiausias 420 tarptautinėse operacijose galinčių dalyvauti karių ir karinėms pajėgoms priskirtų civilių tarnautojų skaičius. Šiuo metu 270 Lietuvos karių dalyvauja tarptautinėse operacijose pagal Seimo 2007 m. suteiktą ir iki 2010-ųjų pabaigos galiojantį mandatą. Pagal jį į tarptautines operacijas taip pat gali būti siunčiama iki 420 karių.

Pasak nutarimo projekto, galiojantį Seimo mandatą tikslinga pratęsti 3 metams pirmiausia dėl vykdomos NATO Tarptautinių saugumo paramos pajėgų (TSPP) operacijos

Afganistane, kur Lietuva vadovauja Provincijos atkūrimo grupei Goro provincijoje ir išlaiko Specialiųjų operacijų pajėgų vieneta.

Lietuvos kariuomenės Jungtinio štabo duomenimis, Afganistane iš viso tarnauja 260 karių, didžioji jų dalis priklauso Lietuvos vadovaujamos Goro provincijos atkūrimo grupei (PAG). Pietų Afganistane esančioje Kandaharo provincijoje tarnauja iki 100 Lietuvos specialiųjų operacijų pajėgų karių (SOP). 4 Lietuvos kariniai instruktoriai dalyvauja NATO Irako karių apmokymo misijoje, 5 kariniai instruktoriai yra priskirti NATO mokymo grupei Kosove, vienas karininkas tarnauja ES operacijos „Althea“ vadovietėje Bosnijoje ir Hercegovinoje.

2008 m. Lietuvos karių kovinis būrys baigė dalyvavimą JAV vadovaujamoje tarptautinėje operacijoje Irake, 2009-aisiais paskutinis Lietuvos karių būrys baigė misiją NATO taikos palaikymo pajėgų operacijoje Kosove.

Demokratijų bendrijos ministrai pritarė Lietuvos pasiūlymams

Atkelta iš 1 psl.

Demokratijų bendrijos ministrai taip pat sutiko su Lietuvos pasiūlymu atkurti Bendrijos darbo grupes, kuriose būtų atpažįstamos grėsmės demokratijai, sprendžiama, kaip stiprinti demokratinę valdymą po pasaulinės ekonominės ir finansų krizės, stiprinti moterų ir jaunimo vaidmenį plėtojant demokratiją, plėsti švietimą apie demokratiją, regioninį bendradarbiavimą demokratijos srityje, apsaugoti pilietinę visuomenę ir nevyriausybinę organizacijas nuo nedemokratinės vyriausybės, reformuoti pačią Demokratijų bendriją, veiksmingiau į jos veiklą įtraukti didžiąsias pasaulio demokratijas, įvairius regionus ir pilietinę visuomenę.

Ministrai palaikė Lietuvos pa-

teiktą JT Generalinės Asamblėjos rezoliuciją dėl švietimo demokratijos klausimais, siūlymus stiprinti Demokratijų bendrijos veiklą JT New York ir JT Žmogaus Teisių Taryboje Ženevoje.

Susitikime dalyvavo 154 šalys, iš jų 107 – šalys narės, kitos valstybės – turinčios stebėtojos statusą. Susitikime kalbėjo Čilės, Filipinų, Jemeno, Maroko, Nepalo, Pietų Korėjos, Rumunijos, Tailando užsienio reikalų ministrai, Ispanijos, Italijos, JAV, Lenkijos, Kanados, Ukrainos viceministrai, Argentinos, Brazilijos, Jungtinės Karalystės, Europos Komisijos, nevyriausybinių organizacijų ir Demokratijų bendrijos sekretoriato Varšuvoje atstovai.

Sutarta kitą Demokratijų bendrijos posėdį surengti Briuselyje.

Quid pro quo ar JAV užsienio politikos nelaimė?

Justas Šireika
Alfa.lt

Greičiausiai būtų sunku surasti ciniškesnę laiką paskelbti apie Centrinės ir Rytų Europos atidavimą į Rusijos įtakos sferą nei Antrojo pasaulinio karo pradžios 70-osios metinės. Rugsėjo 17 d. kaip tik tokį žingsnį žengė JAV „vilties“ prezidentas Barack Obama, atsisakęs planų Čekijoje ir Lenkijoje įkurti priešraketinės gynybos (PRG) sistemos elementus. Pastaruosius išdėstyti Centrinėje Europoje, tęsdama Ronald Reagan SDI (SDI – strateginė gynybos iniciatyva – aštuntajame dešimtmetyje pradėta įgyvendinti JAV gynybos nuo tarpžemyninių balistinių raketų programa) tradiciją, buvo nusprendusi George W. Bush administracija.

Dar likus kelioms savaitėms iki B. Obama pareiškimo apie Jungtinių Valstijų sprendimą atsisakyti PRG elementų (radaro Čekijoje ir 10 raketų Lenkijoje, skirtų susekti ir numušti iš Irano ir Šiaurės Korėjos paleistoms tarpžemyninėms balistinėms raketoms) neoficialiais ryšiais iš Washington nutekėjo informacija apie B. Obama „ne“ PRG sistemai Centrinėje Europoje. Baltųjų Rūmų administracijos darbuotojams oficialiai neigiant tokias naujienas, Centrinės ir Rytų Europos šalims teko pratintis prie minties, kad netrukus teks nuryti ypatingai karčią piliulę. Pirmą kartą nuo 1999 m., kai su JAV pritarimu į NATO buvo priimtos pirmosios trys postkomunistinės valstybės, už Jungtinių Valstijų užsienio politikos pagrindinių tikslų sąrašo ribų atsidūrė bene ištikimiausi JAV sąjungininkai.

B. Obama užsienio politikos skirtumai nuo prieš tai Jungtinių Valstijų prezidento pareigas ėjusio G. W. Bush ir Bill Clinton, vertinant JAV santykius su savo partneriais postkomunistinėje erdvėje, tapo dar labiau aki-vaizdūs, kai į Lenkijoje vykusį Antrojo pasaulinio karo pradžios minėjimą – į kurį, beje, atvyko net rimtų nesutarimų su Lenkija turinčios Rusijos ministras pirmininkas Vladimir Putin – Jungtinėms Valstijoms atstovauti buvo pavesta C lygio politikos veikėjui, B. Clinton laikų gynybos sekretoriui William Perry. Tačiau po to, kai dėl tokio diplomatinio akibrokšto Lenkijoje kilo nemažas pasipiktinimas, W. Perry buvo pakeistas JAV Nacionalinio saugumo patarėju, generolu James Jones. Pats JAV prezidentas B. Obama savaip išreiškė naują Jungtinių Valstijų požiūrį į partnerius Centrinėje Europoje – jis ne tik nedalyvavo minėjime, bet ir toliau tęsė savo atostogas.

Priešiškus PRG sistemai Centrinėje Europoje išsiskynęs ne tik dabartinėje JAV prezidento aplinkoje, bet ir paties B. Obama vykdomoje užsienio politikoje. Dar 2007 m., būdamas Illinois senatoriumi, B. Obama kritikavo G. W. Bush administracijos PRG planus dėl nepakankamų pasitarimų su NATO sąjungininkais Europoje, abejotino PRG skydo efektyvumo ir noro įrengti šią sistemą grynai dėl politinių, o ne saugumo priežasčių. Nors pati PRG idėja nebuvo atmesta, B. Obama pareiškė, kad nuo šiol dėmesys bus skiriamas trumpo ir vidutinio nuotolio raketoms galinčioms numušti sistemoms. Dip-

lomatiskai nutylėta tik viena – atsisakymas įkurti PRG skydo elementus Lenkijoje ir Čekijoje šį kartą buvo kaip tik toks politinis Washington žingsnis, kurį prezidentas Obama kritikavo prieš dvejus metus.

Dabartinės Baltųjų rūmų administracijos teigimu, šiuo metu Iranas nėra pajėgus sukurti ilgo nuotolio balistinių raketų, todėl nėra prasmės išleisti milžiniškas sumas gynybai nuo nesandios grėsmės. Tačiau, kad tai yra vakar dienos sprendimas, rodo ir žvalgybos tarnybų nuolat pateikiami išpėjimai apie Irano branduolinės programos vystymosi tempus: Teheranas jau po mėnesio ar poros turės pakankamą kiekį silpnai sodrinto urano branduoliniam ginklui pasigaminti. Irano raketinių sistemų pramonė taip pat nėra apmirusi – jau dabar persiškos vidutinio nuotolio „Shahab III“ raketos gali nuskriet 2,000 km. atstumą ir pasiekti Europos Sąjungos teritoriją. Galimybės ir ryžtą pasigaminti tolimojo nuotolio balistinių raketų Teheranas šiemet jau įrodė į kosmosą pakeldamas pirmąjį savo palydovą.

Net ir bandant išnarplioti šiuo metu opų branduolinio Irano klausimą, JAV nederėtų pamiršti, kad geopolitinio stabilumo trūkumas Centrinėje ir Rytų Europoje – it griūnantys domino kauliukai – taps tik didžiulių Senojo žemyno problemų pradžia.

Nors JAV teigia neatsisakanti priešraketinės gynybos, o tik keičianti abejotino efektyvumo sausumos sistemas tokiomis, kurios įrengiamos laivuose (Aegis), reikia nepamiršti, kad antžeminių sistemų įrengimas užima ne vienerius metus, o apgauti sąjungininkai, prisiminę, kuo negalima pasitikėti, kitą kartą gali ne tik nebesutikti savo teritorijoje įkurti Šiaurės Amerikos rytinei pakrantei strategiškai būtinų gynybinių įrenginių, bet ir „pritrūkti“ politinės valios išsiųsti daugiau karių į vis giliau NATO į pralaimėjimo liūną tempiančią Afganistaną.

Neabejotiną Centrinės ir Rytų Europos šalių nusivylimą dėl B. Obama administracijos sprendimo sulaužyti pažadus, duotus G. W. Bush prezidentavimo laikais, dar labiau gilia faktas, kad PRG sistemų įkūrimas postkomunistinėje erdvėje galėjo bent iš dalies atpirti neatleistą NATO neveiklumą naujųjų savo narių gynybos klausimu. JAV karinių objektų įkūrimas Čekijoje ir Lenkijoje visų pirma buvo svarbus ne tiek kariniu, kiek (geo)politiniu požiūriu, kadangi būtų įtvirtinęs ilgalaikes galimybes į šį regioną dar giliau įleisti Jungtinių Valstijų karinės galios šaknis. Tačiau, regis, Centrinei ir Rytų Europai šiuo metu atėjo tinkamas laikas apsvaistyti, ar buvo tikrai išmintinga savo gynybos architektūrą išimtinai derinti su abejotinomis Baltųjų rūmų garantijomis ir remtis regione neegzistuojančia Jungtinių Valstijų karine galia. Tokį klausimą sau iškelti laikas ir Lietuvai, paskutiniiais metais savo kariuomene paverstusiais kelių šimtų profesionalų būreliu ir pamiršusiais šalies teritorinės gynybos svarbiausius tikslus.

Prezidento B. Obama „ne“ prieš-

raketinės gynybos sistemai Europoje ne tik išklabino pasitikėjimo pamatus dabartine JAV prezidento administracija (iš pastarosios istorijos neabejotinai ko pasimokyti turės ir tokie tradiciniai Jungtinių Valstijų partneriai kaip Izraelis ar Pietų Korėja), bet ir nepaprastai paaštrino Lenkijos bei Čekijos santykius su dabartine Rusijos vadovybe. Maskvą Washington planai ypatingai erzino, nes tapo aki-vaizdu, kad nepaisoma reikalavimų pripažinti Rusijos interesų sferą buvusioje Varšuvos pakto ir SSRS teritorijoje. Jungtinės Valstijos nelaikė Kremliaus aukščiausio lygio žaidėju tarptautiniuose reikaluose ir nematė reikalo daryti užsienio politikos išlygų ar nuolaidžiavimų toje Europos dalyje, kurią jau ne vieną amžių Maskva laiko savo kiemu. Po Jungtinių Valstijų atsisakymo statyti priešraketinio skydo elementus Europoje, šis žingsnis Kremliuje buvo teisingai suprastas kaip diplomatinis ženklas, jog Rusija geopolitiniame mūšyje dėl vyravimo postkomunistinėje Europos dalyje pasiekė reikšmingą pergalę: JAV pirmą kartą po Šaltojo karo pabaigos netiesiogiai pripažino išimti-

už naujus apribojimus, nukreiptus prieš Irano naftos sektorių. Tačiau jau dabar galima numatyti, kad nei vienas iš šių tikslų galutinai nebus pasiektas, nes didelės įtampos ir netikrumo atmosfera Artimuosiuose Rytuose visada reiškia dideles naftos kainas ir turtejančias Rusijos energetikos bendroves. Be to, svarbu nepamiršti, kad dar vienas nesutarimų židinys Persijos įlankoje dar labiau susilpnintų JAV, kaip į du ilgus karus jau išitraukusios supergalybės vyravimą. To laukiančių nėra mažai.

Rusija, būdama specifinių galios žaidimų meistre, šią ypatingą padėtį jau dabar išnaudojo tinkamai, pareikšdama, kad ji labai vertinanti konstruktyvų Jungtinių Valstijų prezidento administracijos žingsnį ir savo ruožtu ketinanti atšaukti „Iskander-M“ tipo taktinių raketų (kuromis pati Rusijos kariuomenė apsirūpins tik 2016 m.) išdėstymą Kaliningrado srityje. Įdomu tai, kad apie Kremliaus strategiją sukurti dirbtines problemas ir už tai gauti įvairių nuolaidų yra nemažai rašęs ir buvęs JAV valstybės sekretorius, Nobelio taikos premijos laureatas Henry Kissinger, su panašiomis dilemomis Šaltojo karo metu nuolat susidurdavęs tiesiogiai. Nepanašu, kad Maskva būtų pasirodusi lengvai iš rankų paleisti puikią progą manipuliuoti didžiaisiais tarptautinės bendruomenės veikėjais, susigrąžinti įtaką buvusios imperijos valdose ir dar gerai iš viso to uždirbti.

Paradoksalu, kad B. Obama administracija mainais už tuščias naujų („perkraudų“) santykių viltis su Maskva likimo valiai palieka ideologiškai sau artimiausius sąjungininkus, kurie Europoje iki šiol stoviškai atstovavo atlantizmo doktrinai ir dažnai atsverdavo antiamerikietiškas Vakarų Europos šalių nuostatas. Net ir bandant išnarplioti šiuo metu opų branduolinio Irano klausimą, JAV nederėtų pamiršti, kad geopolitinio stabilumo trūkumas Centrinėje ir Rytų Europoje – it griūnantys domino kauliukai – taps tik didžiulių Senojo žemyno problemų pradžia. O ateityje spręsti šias problemas gali tekti už aukščiausią kainą...

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

<p>Ocean Freight</p> <p>Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.</p>	<p>Air Freight</p> <p>Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.</p>
<p>Auto Export</p> <p>Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.</p>	<p>Trucking</p> <p>Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.</p>
<p>Small Packages</p> <p>Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje</p>	

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

DAINA AŠ GYVENU!

MIELI LIETUVIAI, DAINUOJANTYS IR MĖGSTANTYS DAINĄ,

Su džiaugsmu pranešame apie artėjančią
IX DAINŲ ŠVENTĘ, kuri įvyks 2010 M. LIEPOS 2–4 D.
TORONTE, KANADOJE

Maloniai kviečiame prisijungti prie mūsų šventės savo dalyvavimu. Daugelis chorų organizuojasi ir jau pradeda ruoštis. Pavieniai dainininkai taip pat gali registruotis.

Junkitės bendrai dainai, mokykitės repertuarą, dainuokite ir su melodinga nuotaika atvykite į mūsų visų šventę.

Registruotis galite iki rugsėjo 28 d.

Registracijos mokestį reikia susimokėti iki spalio 31 d.

Bilietai į Dainų šventės renginius bus parduodami nuo lapkričio 1 d.

Plačiau šventės žinias sekite internetinėje svetainėje
www.dainusvente.org

IX dainų šventės ruošos komitetas

Lietuvos pranciškonai kviečia...

Atkelta iš 3 psl. ordinas patvirtinti 1517 m. Lietuvoje bernardinai įsikūrė 1469 m., atsikėlę iš Krokuvos, kur juos 1453 m. įsteigė šv. Jonas Kapistranas, uolus šv. Bernardino vykdytos ordino reformos šalininkas. XVI–XVII amžiais keletą kartų bandyta įkurti atskirą Lietuvos bernardinų provinciją, bet galutinai tai pavyko tik 1731 m., kai įkurta Lietuvos Šv. Kazimiero provincija (centras – Vilniuje).

XIX a. antroje pusėje visi vienuolynai, išskyrus Kretingos, uždaryti. 1931 m. atkūrę savo provinciją, jie pradėjo vadintis tikroju Mažesniųjų

brolių ordino vardu. Po Antrojo pasaulinio karo veikla Lietuvoje nutrūko (dalis vienuolių pasitraukė į užsienį, 1946 m. JAV įkurtas Lietuvos pranciškonų komisariatas – atskiras bažnytinis juridinis vienetas). Prasiidėjus tautos atgimimui, Lietuvoje pogrindyje veikę pranciškonai drauge su Šiaurės Amerikoje gyvenančiais broliais ėmėsi atkurti provinciją, vėl galėjo laisvai skelbti Evangeliją, o daugėjant brolių skaičiui, 2004 m. gruodžio 8 d. Lietuvoje augančiai pranciškonų bendruomenei buvo sugrąžintas Šv. Kazimiero provincijos statusas.

Šiaulių vyskupijos jaunimo dienos ir t. Stanislovo minėjimas

Ši savaitgalį, rugsėjo 26 d. vyks Šiaulių vyskupijos jaunimo dienos „Mes pasitikime gyvuoju Dievu“, kuriose tikimasi sulaukti apie pusę tūkstančio dalyvių iš visos Šiaulių vyskupijos. Vyskupijose rengiamos jaunimo dienos yra dalis pasiruošimo Pasaulio Jaunimo dienoms, kurios vyks 2011 metais Madride, Ispanijoje, programos dalis.

Rugsėjo 26-27 d. Paberžėje vyks

renginiai bažnyčios 150 metų ir Tėvo Stanislovo OFM Cap. 91-ųjų gimimo metinių paminėjimui, praneša Krikščionybės žiniasklaidos tarnyba. Tėvas Stanislovas Paberžėje, nuošalioje Kėdainių rajono parapijoje, dirbo nuo 1966 metų. Ten jis ir atgulė amžinam poilsiui 2005 metais. (pagal Krikščionybės žiniasklaidos tarnybos pranešimus)

„Vatikano radijas“

Kryžiažodžio Draugas Nr. 055 atsakymai

Vertikaliai:

1. Aklys. 2. Aliaska. 3. Mygtukas. 4. Kuolinga. 5. Sekvoja. 6. Silkė. 9. Pantera. 10. Įgimtis. 11. Svirtis. 16. „Odiseja“. 17. Rūkalai. 19. Anūkė. 20. Iglus. 24. Uogienė. 25. „Coliukė“. 26. Šturmas. 29. Diagrama. 30. Ieškinyš. 32. Kliauda. 33. Vilnius. 35. Pilis. 36. Vergė.

Horizontaliai:

7. Skilvys. 8. Tunelis. 12. Rapyra. 13. Tegul. 14. Viksva. 15. Ekskomunija. 18. Grūda. 19. Astikai. 21. Lūšis. 22. Įsprūda. 23. Filtras. 27. Dosjė. 28. Ėduonis. 31. Naštą. 34. Ilgapištis. 37. Uncija. 38. Rykai. 39. Niekas. 40. Diadema. 41. Vynuogė.

Kryžiažodžio atsakymas: **Rojaus kampelis.**

„Draugo“ kryžiažodį Nr. 054 teisingai išsprendė ir mums atsakymus atsiuntė:

Vida Bučmienė, Cleveland, OH

Jadvyga Savickas, Nashua, NH

Laima Jakelaitienė, Evergreen Park, IL

Nuoširdžiai dėkojame sprendėjoms ir primename, kad lauksime Jūsų sprendimų ir toliau. Primename, kad juos mums galima siųsti paštu: „Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629-5589; el. paštu – redakcija@draugas.org ir faksu: 773-585-8284.

Dantų gydytojai

Dr. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos pagal susitarimą

Dr. AUŠRINĖ SCHNEIDER DANTŲ GYDYTOJA

Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos pagal susitarimą

Dr. L. PETREIKIS DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C. DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutarkys dantis už priėmimą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

Dr. DALIA JODWALIS

Dantų gydytoja

15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

Dr. Raimundas Jeleniauskas

DANTŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai ir angliškai. Priimamos
įvairios apdraudos. Valandos pagal susitarimą.
Imhof & Jeleniauskas, DDS, PC
1645 S. River Rd., Ste. 21
Des Plaines, IL 60018
tel. 847-299-4811

Dr. LINA POŠKUS

Dantų gydytoja

4635 W. 63 St.; Chicago
Tel. 773-735-7730
10 S. 640 S. Kingery Hwy, Willowbrook
Tel. 630-323-5050

Dr. DALIA E. CEPELĖ, D.D.S.

Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074

Valandos pagal susitarimą

Dr. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS DANTŲ GYDYTOJA

TRYLIKOS METŲ PATIRTIS
persikėlė į naują kabinetą

318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303

www.parkridgesmiles.com

Pilna dantų priežiūra:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas

Dr. RAMUNĖ MACIJAUSKAS

Dantų gydytoja

9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 708-598-2131
Valandos pagal susitarimą

Ginekologija

RAMONA C. MARSH, MD SC

Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400

Valandos pagal susitarimą

RENGĖJAS – JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KULTŪROS TARYBA
Lietuvos vardo paminėjimo 1000-mečiui

TARPTAUTINIŲ KONKURSŲ LAUREATAS LIAUDIES INSTRUMENTŲ ANSAMBLIS

VAIVORA

IR

SOLISTĖ IRENA MILKEVIČIŪTĖ

koncertuoja JAV 2009 m. spalio mėnesį

**Irena
Milkevičiūtė**
(sopranas)

Lina Naikelienė (vadovė, I kanklės)

Aistė Bružaitė (II kanklės)

Aušra Juškevičienė (bosinės kanklės)

Algirdas Jedemskij (birbynė)

Eugenijus Čiplis (birbynė, lumzdelis)

New York
St. Petersburg, FL
Lemont, IL (Chicago)
Detroit

spalio 4 d.
spalio 8 d.
spalio 10 d.
spalio 11 d.

Boston
Putnam
Philadelphia
Baltimore

spalio 17 d.
spalio 18 d.
spalio 24 d.
spalio 25 d.

Iš Ateitininkų gyvenimo

Nuostabus vakaras: Ateitininkų namų jubiliejus

Atkelta iš 2 psl.

Vakaro vedėja, Ateitininkų namų valdybos narė Dainė Quinn, vieną po kito sukviētė Ateitininkų namų istorijoje ir vadovavime svarbius žmones, pradedant valdybos pirm. Vida Maleiškiene, ilgamečiu valdybos nariu Kęstučiu Sušinsku ir vienu iš steigėjų — dr. Antanu Razma. Vėliau visi sustojo ir uždegė jubliejaus šventinį tortą puošiančias žvakes, dalyviams sugiedant „Ilgiausių metų“. Dr. Razma priminė vakaro dalyviams, kad Ateitininkų namų nupirkimu ypač rūpinosi a.a. Elenutė Razmienė ir platus jų draugų ratas. Buvo prisiminta, kad iš penkiasdešimt iš anksto pasižadėjusiųjų remti namų įsigijimą, tik dešimt porų savo dosnumu ištesėjo savo pažadus. Tai buvo Marija ir Kazys Ambrozaičiai; Stefa ir Petras Kisieliai; Regina ir Henrikas Padleckai; Vanda ir Zenonas Petkai; Elena ir Antanas Razmos; Aldona ir Kazimieras Rimkai; Rima ir Linas Sidriai; Augusta ir Vaclovas Šauliai; Vita ir Bronius Valadkos; Eugenija ir Algis Žukauskai. Vakaro vedėja prisiminė kitus remėjus, kaip prelatą Joną Urboną, kuris vakare negalėdamas dalyvauti, atsiuntė nuoširdžius sveikinimus.

Paskaičius programos tekstą, sužinojome, kad netolimoje ateityje numatoma įsteigti ateitininkų veiklos archyvą. Archyve galėtų būti sukauptas mažas išseivijos ateitininkų gyvenimo kertinis pjūvis — nuotraukos, programos, prisiminimų tekstai, greitai kol viskas dar neišnyko interneto erdvėje. Reikia tikėtis, kad archyve bus užfiksuoti visi „užkuliūsiose“ dirbę žmonės, kurie padėjo išlaikyti Ateitininkų namų fizinį ir finansinį tvirtumą. Žinoma, Ateitininkų namuose renkasi ne vien ateitininkai, bet archyvus apie savo veiklą turės išlaikyti jie patys.

Po kun. Kęstučio Trimako sukalbėtos invokacijos ir skanios vakarienės, publika maloniai buvo nustebinta naujai sudaryto muzikinio vieneto, „Penklinė“, kurį sudarė dainininkai ir humoristai Dalia Lietuvninkienė, Greta Miškinienė, Audrius Polikaitis, Darius Polikaitis bei dainininkas ir akompaniatorius Vidas Neverauskas. Girdėjome operos dainų ir liaudies dainų, atliktų solo, duetais ir „penkline“. Po programos per garsiakalbius girdima muzika kvietė visus – jaunus ir vyresnius – pašokti.

Ateitininkų namai yra išlaikomi iš narių darbų ir aukų. Jubiliejaus pokylio programėlėje, su Vyto Čuplinsko papuoštu viršeliu, valdyba kvietė visus įsijungti į narių eiles. „Ateitininkų namai bus tada ir jūsų namai! Jaukitės kaip namie, naudokite ir išlaikykite savo namus“. Kaune yra Ateitininkų rūmai, kurių gyvavimo istorijoje buvo daug gražių akimirklų. Tie rūmai figūravo daugelio jaunų anų laikų Kaune studijuojančių jaunuolių ir merginų gyvenimuose bei prisiminiuose. Čikagos apylinkės ateitininkai ir visi Ateitininkų namuose apsilankiusieji bei pasinaudojusieji gali prisiminti įvairias ypatingas savo gyvenimų akimirkas per paskutinius trisdešimt metų, susietus su šiapus Atlanto esančiais „rūmais“ – Ateitininkų namais.

Jubiliejinis vakaras susilaukė pasisekimo ne vien dėl malonaus rudens vakaro, kurio metu praskrido tik vienas kitas pasimetęs uodas, bet kad tą savaitgalį buvo suvažiuavę svečiai iš kitų miestų. Jie atvyko į Moksleivių ateitininkų sąjungos centro valdybos posėdį, į valdybos sukviētą kuopų globėjų suvažiavimą ir į Lietuvos operos „Šikšnosparnis“ spektaklį. Čikagos apylinkėse svečiuodamiesi, vietiniai ir iš toliau atvykę svečiai įsijungė į Ateitininkų namų trisdešimties gyvavimo metų jubiliejaus šventę.

Ramunė Kubiliūtė

Šiaurės Amerikos ateitininkai džiaugiasi Ateitininkų namų 30 metų veiklos sukaktimi. Šie namai yra prieglobstis ateitininkams, esantiems toli už tėvynės Lietuvos, tai lyg antri mūsų namai.

Nuoširdžiai dėkojame namų mecenatams, padovanojusiems mums šiuos namus, o Namų valdybai linkime ištvėmės juos globojant.

Šiaurės Amerikos Ateitininkų taryba ir valdyba

Meninę programą atliko dainininkai (iš k): Audrius Polikaitis, Dalia Lietuvninkienė, Greta Miškinienė ir Darius Polikaitis. Jiems akompanavo Vidas Neverauskas.

Gerai nusiteikę svečiai Ateitininkų namų sodelyje (iš k): Irena Karoblytė, pokylio vedėja Dainė Quinn, Jonas Prunskis, Regina Gailiešiuūtė ir Thomas Quinn.

Pokylio metu Vija Sidrytė visus filmavo, o Milda Chmieliauskaitė, Vaiva Laniauskaitė, ir Laura Šeštokaitė su kitu jaunimu įdėmiai sekė programą.

Ateitininkų namų pokylio dalyviai: priekyje Jolita Kisieliūtė-Narutienė, už jos Aras Žlioba, Viktorė Siliūnienė, Lina Žlobienė, Virginija Senkienė ir Domas Lapkus.

Ateitininkų namų mecenatai ir valdybos nariai gieda „Ilgiausių metų“, švėsdami Ateitininkų namų jubiliejų. Iš k: Vida Maleiškiene, Raminta Marchertienė, Kęstutis Sušinskas, Kazys ir Marytė Ambrozaičiai, Antanas Razma, Rima ir Linas Sidriai, Irena Kazlauskienė, Daina Čyrienė, Dainė Quinn, Loreta Grybauskienė, Kostas Stankus, Pranas Prancėvičius. Dešinėje pokylio svečias Tadas Birutis.

Jono Kuprio nuotraukos

Ar bus įkurtas Lietuvos universiteto filialas Čikagoje?

Atkelta iš 4 psl. pasikalbėti su VU rektoriumi Juodka. Dekanas Smetona bandė susisiekti su rektoriumi dar mums ten esant, tačiau rektorius buvo išvykęs. Išsiskyrė sutarę, jog abu dekanai šį klausimą artimoje ateityje pateiks rektoriumi Juodkai. Su dr. Adomėnu sutarėme toliau tartis ir tirti, ką šiuo reikalu reikėtų padaryti abejose Atlanto pusėse.

– Gal jau ką nors girdėjote iš VU rektoriaus?

– Rektorių Juodka, sprendžiant iš gauto dekanu Smetonos atsakymo, teigiamai vertina sumanymą tokį filialą steigti, bet aiškiai pasakė, jog reikia išspręsti daug klausimų ir surišti daug mazgų, kad nebūtų pakelėje suklupta.

– Ar turite užmezgę ryšį su VDU? Kokia jų nuomonė dėl Jūsų projekto? Ar su laiku tarp VU ir VDU gali atsirasti konkurencija, ypač jeigu Jūsų planas jiems pasirodytų labai patrauklus?

– Pakartotini bandymai susisiekti su VDU rektoriumi Lydeka, net ir prieš man išvykstant birželio mėn. į Lietuvą, nebuvo sėkmingi. Tikėjomės ir jį įtraukti į šį dialogą, tuo labiau, kad VDU turi išeivijos studijų centrą. Manau, kad ir VDU galėtų būti partneriu šio filialo rėmuose, jeigu tik to pageidautų. Bet visų pirma jie turi parodyti susidomėjimą, be jo kalbėjimas su savim pačiu niekur nenuveda.

– Atrodo, jog UIC numatyti pokyčiai, drastiškai apkarpančią PLB Lituanistikos katedros programą, buvo bene pagrindinė priežastis, ką nors daryti dėl to. Dr. Subačius, Katedros profesorius, „Drauge“ (2009 m. rugsėjo 16 d.) rašo, kad VDU pradėjo ieškoti kelių, kaip suformuoti jungtinių studijų programą su UIC. Jis taip pat mini Jūsų pavardę, kalbėdamas apie sumanymą tartis su VU, ieškant kitų Katedros veiklos kelių Čikagoje. Atrodo, kad galimybės tiriamos dirbant kartu arba kad bent Jūsų pastangos turi platesnį suinteresuotųusių pritarimą.

– Aišku, visuomet reikia svarstyti alternatyvas. Jeigu pasisektų sudominti UIC plataus masto bendravimu su VDU, kuris užtikrintų aukšto lygio magistro ir doktorantūros studijas, Dieve padėk. Jeigu tai būtų galima padaryti, reikėtų labai atidžiai sudaryti programą, patrauklią aukštesnio lygio studijoms, kurios taip pat atsivėlgtų į visos išeivijos poreikius ir duotų progą iš Lietuvos atvykstantiems moksliniams darbuotojams stažuotis, pasinaudojant didžiuliais kultūros turtais, sukauptais LTSC bei ALKA.

Tačiau, atvirai kalbant, esu labai skeptiškas dėl bendrų programų tarp Lietuvos ir JAV universitetų. Duosiu pavyzdį. Dr. Tijūnelis ir aš bandėme sudaryti keletą progų ryšiiui tarp Lietuvos universitetų ir Northwestern University bei Illinois Institute of Technology užmezgti pereito Mokslo ir kūrybos simpoziumo Lemont metu. Sudarėme programą, nuvežėme Lietuvos svečius į susitikimus su aukščiausio rango žmonėmis. Vietos universitetai gražiai priėmė, pristatė savo programas, o didesniai

sudominimui pakvietėme net Nobelio premijos laureatą į atsilankiusius prabilti. Deja, dėl vienokios ar kitokios priežasties ryšys neužsimezgė. Northwestern University po lietuvių apsilankymo net padėjo laiškais Lietuvos universitetų vadovams ir kvietė juos pradėti dialogą, deja, nesulaukė atsako. Bet tai ne pirmas pavyzdys. Kiti bandymai sudaryti artimus darbo ryšius tarp Lietuvos ir JAV per paskutiniuosius 20 metų neturėjo ilgalaikės sėkmės.

– Turėjote numatę ir daugiau susitikimų su VU ir VDU atstovais. Ar jie jau įvyko?

– Tolimesni susitikimai dar neįvyko. Prieš pradėdant tolimesnius pokalbius su Lietuva, norime susitikti ir apkalbėti šį reikalą su lietuvių profesoriais, dirbančiais įvairiuose universitetuose Čikagos regione. Būtų įdomu išgirsti jų nuomonę apie tokio filialo praktiškumą bei galimybę prisidėti prie filialo veiklos, jeigu toks būtų įkurtas. Vasaros metu, daugeliui išsivažinėjusių, buvo sunku tokį suėjimą sušaukti. Ruduo tam yra geresnis laikas.

– Planuose numatytas svarbus vaidmuo Čikagoje esančiam LTSC. Buvo galvojama apie platesnės apimtys humanitarinių mokslų filialą. Kokios LTSC nuotaikos šiuo reikalu?

– LTSC su entuziazmu remia šį sumanymą. LTSC taptų dėmesio ir darbo centru. Pavyzdžiui, iš Lietuvos atvykstantiems lituanistikos doktorantams, studijuojantiems išeivijos literatūros, meno, istorijos, žurnalistikos-žiniasklaidos ir kultūros srityse, LTSC būtų stačiai turtų dėžė. Filialo sumanymu domisi ir JAV LB Krašto valdybos Kultūros, Švietimo bei Socialinių reikalų tarybos.

– Ne paslaptis, kad PLB Lituanistikos katedros magistro ir doktorantūros programoje nėra studentų pertekliaus. Savo susitikimo memorandumė rašote, kad sunku pateisinti pilno laispos programos išlaikymą, kai vidutiniškai išleidžimas vos vienas studentas metuose. Ar nereikėtų tikėtis panašios padėties ir įsteigus Lietuvos universiteto filialą?

– Jeigu siaurai užsidarytume lituanistikoje, manyčiau, kad JAV gyvenančių studentų stoka aukštesnio lygio studijoms būtų jaučiama ir toliau, nes reikia labai jau išskirtinių žmonių, kurie norėtų pašvęsti ilgametės studijos lituanistikai, kaip parodė 25 metų Katedros patirtis. Tačiau praplėstus tokį filialą į humanitarinių mokslų fakultetą, susietą su studijomis sociologijoje, psichologijoje, istorijoje, kultūroje, menuose, bibliotekininkystėje, archyvavime-dokumentacijoje ir pan., studentas jau gali tokį profesinį pasiruošimą panaudoti savo profesiniame gyvenime, ypatinčiai su gero universiteto diplomu. Taip pat tikėčiau, kad net ir mokslo užmokesčio atveju, tai galėtų būti gana patrauklu, palyginti su kitais vietiniais universitetais. Taip pat, kadangi šios studijos būtų paremtos daugiausiai internetinėmis paskaitomis ir pasiekimų įvertinimu, būtų gana didelė paskata šiose studijose dalyvauti jauniems žmonėms ir iš kitų JAV bei kitur pasaulyje esančių išeivijos telkinių.

LIETUVIŲ FONDAS
MALONIAI KVIĘCIA JUS Į IŠKILMINGĄ POKYLĮ

Prezidento Valdo Adamkaus
ir Ponios Almos Adamkienės

GARBEI

IŠKILMĖS VYKS 2009 M. SPALIO 3 D.
PASAULIO LIETUVIŲ CENTRO JAUNIMO RŪMUOSE (14911 127th STREET, LEMONT, IL)
6:30 v.v. KOKTEILIAI - 7:30 v.v. VAKARIENĖ

AUKOS SKIRIAMOS NAUJAI LIETUVIŲ FONDO RĖMUOSE ĮSTEIGTAM
"PREZIDENTO VALDO ADAMKAUS IR PONIOS ALMOS VARDŲ STIPENDIJŲ FONDUI, SKIRTO
REMTI GAMTOS APSAUGOS MOKSLUS STUDIJUOJANČIUS STUDENTUS"

PROGRAMOJE:

Fotoparodos "PREZIDENTO VALDO ADAMKAUS MISIJA 2004-2009" atidarymas
Lietuvių Meno Ansamblių "DAINAVA"
Šokių Orkestras - "BROLIAI ŠVABAI"

Vaišės tiek restoranas "KUNIGAIKŠČIŲ UŽEIGA"

VAKARINĖ APRANGA "BLACK TIE OPTIONAL"
Informacija - www.lithuanianfoundation.org arba tel. 630-257-1616

– Gal atsirastų daugiau studentų iš Lietuvos, norinčių atvykti į Ameriką ir tęsti studijas? Jeigu taip tikrai įvyktų, ar tuo netiesiogiai nebūtų prisidedama prie daug kam nerimą keliančio „smegenų nutekėjimo“?

– Visuomet yra tokių galimybių. Bet iš dalies tai būtų galima ir suvaldyti. Sakykime, atvyksta VU doktorantas daryti tam tikro pobūdžio studijų. Jis ar ji negalėtų gauti laispos iš Čikagos filialo, turėtų sugrįžti į Lietuvą savo studijų užbaigti. Bet taip pat galėtume sudominti užsilikti Lietuvoje kai kuriuos vietinius studentus, jeigu būtų reikalaujama vieno semestro ar metų stažuotės Vilniuje. Priklausys, kaip akademinė programa būtų sudaryta.

– Ko tikėtumėtės iš JAV lietuvių bendruomenės?

– Tikiuosi, kad didžiulė Čikagos lietuvių bendruomenė ir ypatingai jaunesnioji jos dalis susidomės galimybė įsigyti mokslinius laispsnius vartojant lietuvių kalbą čia, JAV, ir tam pritaras. Galbūt nemažas skaičius trečiabangių, pradėjusių studijas Lietuvoje, bet dėl vienokių ar kitokių priežasčių negalinčių jų tęsti vietiniuose universitetuose, panorėtų jas užbaigti šiame filiale, ypač, jog tokio filialo laispsnis atidarytų duris tolimesnei karjerai akademinėje ir profesiniame pasaulyje. O šiame amžiuje nuolatinis tobulinimasis yra būtinybė. Nematau, kodėl šis filialas negalėtų to duoti mūsų išeivijai, panašiai kaip aukštesnio laispsnio mokslo programos, siūlomos ir amerikiečių visuomenėje. Taip pat LB organizacijoms, besirūpinančioms lituanistiniu švietimu, spauda, socialiniu ap rūpinimu, psichologinių problemų sprendimu, prireiks žmonių su to-

kiais įgūdžiais pakeisti pasitraukiančius iš veiklos. Tikiuosi, kad jeigu toks filialas įsikurtų, vietinė bendruomenė ne tik tai sveikintų kaip naują galimybę išplėsti savo akademinę išprusimą, bet ir pasiruošti tolimesnei profesinei veiklai. Būtų labai gerai išgirsti spaudoje mūsų plačios visuomenės požiūrį į šį užmojų.

– Trečioji Jūsų kadencija JAV LB Krašto valdyboje jau pasibaigė. Gal liksite šiose pareigose ir toliau, nes Jūsų pradėti darbai dar nebaigti?

– Kadencija dar ne visai pasibaigė, bet, aišku, pasibaigs, kai pareigas pradės eiti nauja Krašto valdyba. Pamatai sumanymui padėti, bent iš Lietuvos pusės yra noras padaryti ką nors labai skirtingo ir naudingo tiek išeivijai, tiek pačiai Lietuvai. Šį sumanymą įgyvendinant reikės įdėti daug ir kantraus darbo. Ar nauja Krašto valdyba turės pakankamai ryžto tai įgyvendinti, priklausys, ar jie matys naudą ir reikalą šį užmojų vesti iki galo.

Nors Krašto valdybos veikla akademinuose reikaluose buvo įdomi ir čia, palyginti, daug pasiekta, ji pareikalavo labai daug laiko ir jėgų. Po trijų kadencijų valdyboje, pasiekus garbingą amžių, jaučiu, kad šie reikalai turėtų būti daug geriau suvokiami ir tvarkomi jaunesnės kartos žmonių, kurie šį amžių formuoja ir vairoja. Neketinu po trijų kadencijų Krašto valdyboje toliau joje pasilikti.

– Ačiū už pasidalijimą įdomiomis galimybėmis ir sėkmės ateities užmojuose!

Kalbėjosi
Romualdas Kriaučiūnas

Pigiausi skrydžiai FINNAIR ir kitomis linijomis iš Čikagos
ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ

VYTIS TOURS

1-800-778-9847
www.vytistours.com
vytistours@earthlink.net

40-25 235th St., Douglaston, NY 11364

Specialiom turistinem kelionem Lietuvon, skambinkite Ritai Pencylienei.

Sužinoti kainas ir padaryti rezervacija galite per
www.vytistours.com

Siuntinėjame info apie specialias nuolaidas.
Praneškite savo e-adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

LOT Lufthansa SAS FINNAIR KLM

doleris.com

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

**PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**

Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

KAVINĖS
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

350 N. Clark,
Chicago, IL 60610
312-644-7750
pirm. - penkt.
nuo
6:30 v.r. iki 4:30 v.p.p.

608 W. Roosevelt,
Chicago, IL 60607
312-957-1994
pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 1 v.p.p.

NEKILNOJAMASIS TURTAS

Accent
Homefinders

9201 S. Cicero
Oak Lawn, Illinois 60453
Business 708-423-9111
Voice Mail 708-233-3374
Fax 708-423-9235
Pager 312-707-6120
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS

Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja
įvairių nuosavybių pirkime ir par-
davime mieste ir priemiesčiuose.

ĮVAIRIOS PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE

Automobilio, namų,
gyvybės ir sveikatos draudimai
Select agentė Barbara Murray
Prašykite Rasos — kalba lietuviškai
5710 W. 95 St., Oak Lawn, IL
708-423-5900

LIETUVIŠKI

„ANGELŲ SLAUGOS NAMAI“

puiki slauga,
žemos kainos

Tel. 708-207-5023

PASLAUGOS FOTOGRAFAMS

**MARQUETTE
PHOTO
SUPPLY**

**REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MĖGĖJAMS**

Pirkdami pas mus, daug
sutaupysite. Pasinaudokite mūsų
patogių „lay-away“ planu.
Atliekame visus foto -
laboratorijos darbus.

Darbo val.: kasdien nuo 8 v.r.
iki 6 v.v.; šeštadieniais nuo
8 v.r. iki 4 v.p.p.;
sekmadieniais uždaryta.
Antradieniais ir trečiadieniais
susikalbėsime lietuviškai.

3314 W. 63 St.
Tel. 773-776-8998

SIŪLO DARBĄ

SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjoms
kompanionėms ir namų ruošos
darbininkėms. Galima gyventi
kartu arba atvykti į darbą
ir išvykti.

Kreiptis:
**ALL CARE
Employment Agency**
Tel. 773-736-7900

**SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500**

WWW. SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

773-663-4363

SIŪLOME:

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Florida, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

GREIT PARDUODA

**RIMAS
STANKUS**

HONIG - BELL

708-275-2070
773-590-0205

- Čikagoje ar priemiesčiuose
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

ĮVAIRIOS PASLAUGOS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

STASYS CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūšių, vonių ir
virtuvių įrengimas; priestatai;
keramikos plytelės; „sidings“,
„soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir
„shingle“ stogai; cementas,
dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

* **Vyras**, turintis ilgametę patirtį,
ieško darbo su gyvenimu septynias
dienes per savaitę. Tel. 708-543-
7984.

* **Moteris** ieško senelių priežiūros
darbo pietiniuose rajonuose nuo 12
val. p. p. iki 6 val. vakaro. Tel. 708-
691-8650.

* **Ieškau** 6 mėn. berniukui vyresnio
amžiaus auklės su patirtimi. 20
valandų slenkančiu grafiku mūsų
namuose vakarinėje Čikagoje. Tel.
708-567-1409.

* **Moteris** ieško darbo. Gali pa-
keisti bet kurią savaitės dieną arba
išleisti atostogų. Turi žalią kortą,
susikalba angliškai, vairuoja auto-
mobilį. Tel. 773-983-2879.

REMIKTE DRAUGO FONDA - RŪPINKITĖS DRAUGUI!

**Mano laikraštis
Kasdieninis
Nuolatinis
DRAUGAS**

Tel: 773-585-9500 • www.draugas.org

Skliautiniuose rūsiuose buvo surengta senųjų fotografijų paroda.

Viso pasaulio kybartiečių šventė – požemiuose

ALGIS VAŠKEVIČIUS
Specialiai „Draugui“ iš Lietuvos

Nedidelio pasienyje su Rusijos Karaliaučiaus sritimi išikūrusio Kybartų miestelio gyventojai, prieš keletus metus įsteigę Pasaulio kybartiečių draugiją, nutarė visuomenei pristatyti patį įdomiausią šio miestelio objektą – didžiulius požemius, esančius po geležinkelio stotimi. Šie požemiai statybininkų ir specialistų iš Prancūzijos buvo pastatyti 1857 metais, bet jau pusšimtį metų nenaudojami ir išlikę tik senų vietos žmonių prisiminimuose. Į juos galima patekti tik labai retai, iš anksto susitarus.

Apie požemių egzistavimą jau buvo beveik užmiršta, tačiau prieš keletus metus statybininkai, remontavę vieną iš 1870 metais statytų stoties pastatų, ardydami rampą netikėtai aptiko didžiulę angą – tai ir buvo pamirštas požemis. Kokia jo paskirtis, nėra iki galo aišku, tik žinoma, kad tunelis tęsiasi apie pusę kilometro link tuometės sienos su Vokietija.

Manoma, kad tuneliai turėjo strateginę reikšmę, šalia jų stovėjo depas, kuriame apsistodavo specialusis Rusijos caro Nikolajaus garvežys su vagonais. Kybartuose, kurie tada vadinosi Virbalio geležinkelio stotimi, caras iš vieno traukinio persėdavo į kitą, laukusį jo pasienyje.

Šiuo metu atidengta ir išvalyta apie 130 metrų tunelio atkarpa. Iš pradžių statybininkams teko išsiurbti vandenį. Tą padarius požemiuose atsivėrė gražūs skliautiniai rūšiai su kolonomis. Vienoje vietoje yra išlikusios aviacinės bombos pramuštos skylės žymės. Rūsiuose buvo ledainė, kur žiemą, atgabenus ledo, carinės Rusijos laikais buvo saugojami gendantys maisto produktai.

Šiuose požemiuose ilgainiui slapstėsi rusų pasieniečiai, kai 1941 metų birželio 22-ąją per sieną įsiveržė vokiečių armija. Požemiai mena ir liūdną istoriją – kai apie ten besislepiančius rusus sužinojo vokiečiai, jie paleido į požemius dujas ir bėgliai neišgyveno.

Daugiau kaip 200 Pasaulio kybartiečių draugijos pakviestų žmonių, nusileidę į požemius, negalėjo atsisėbėti, kad pasienio miestelyje yra toks įdomus objektas. Ši apie 75 narius turinti draugija, kuriai priklauso ne tik Lietuvoje gyvenantys buvę kybartiečiai, bet ir Australijoje, Jungtinėse Amerikos valstijose išikūrę tautiečiai (vienas jų – ir „Draugo“ bendradarbis, žurnalistas Edvardas Šulaitis), daug dėmesio skiria istorinio paveldo išsaugojimui, deda daug pastangų, kad būtų suremontuotas pačiame pasienyje esantis įspūdingas senas namas.

Svečiai, nusileidę į požemius po geležinkelio stotimi, ne tik gėrėjosi daugiau kaip prieš pusantro šimto metų atsiradusiais statiniais, bet ir apžiūrėjo skliautuose pakabintą senųjų Kybartų fotografijų parodą. Be to, visi galėjo pasiklausyti koncerto, kurį parengė muzikantas, rašytojas ir dramaturgas Vytautas V. Landsbergis. Atlikėjas taip pat turi ryšių su Kybartais – 1928 metais čia buvo pastatyta neorenesansinė Eucharistinio Išganytojo bažnyčia pagal jo senelio Vytauto Landsbergio-Žemkalnio projektą.

Kybartai daugeliui dar įdomūs ir tuo, kad per miestelį teka Lieponos upelis. Būtent per šį upelį iš sovietų okupuotos Lietuvos brido Lietuvos prezidentas Antanas Smetona. Be to, miestelyje gimė žinomas dailininkas Isaak Levitan, čia ilgainiui klebonavo dabartinis Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius.

Tarp žiūrovų buvo ir daug vaikų, kuriems požemiuose buvo itin įdomu.

A. Vaškevičius nuotraukos

Vilniuje atidengta rašytojos J. Ivanauskaitės atminimui skirta skulptūra „Katinas“

Vilniuje, Aguonų gatvėje atidengta prieš porą metų mirusios rašytojos Jurgos Ivanauskaitės atminimui įamžinti skirta skulptūra „Katinas“.

Iš rausvai pilkšvo lietuviško lauko riedulio nukalta skulptūra, pasak rašytojos mamos Ingridos Korsakaitės, sukelia dviprasmiškus jausmus.

„Jausmas labai geras, tiesa, džiaugsmas ir su skausmu maišosi“, – žurnalistams sakė J. Ivanauskaitės mama. Moteris pripažino kiek anksčiau besibaiminusi, kad skulptūra bus per didelė.

15 tonų akmuo buvo rastas netoli buvusio Arvydiškių karjero greta Kurtuvėnų. Akmuo daugelį metų gulėjo Pašiaušės kaime Kelmės rajone, kur ir buvo kuriama skulptūra. Baigus darbus skulptūra sveria 10 tonų.

Pasak I. Korsakaitės, mintis sukurti katiną kilo spontaniškai ir jau sunku atsiminti, kas buvo pirmasis pasiūlęs šią idėją.

Vilniaus rajono, kuriame ji gyveno, – Jeruzalės katinai.

„Šitas katinas yra mano kiemo katinų simbolis. Katinas – Vilniaus valkata, kuris gyvena pats sau ir nors žmonės mano, kad jie juos prisijaukina, tačiau katinai mus prisijaukina“, – kalbėjo autorė.

J. Ivanauskaitės kūrybos paveldo centro, kurio iniciatyva buvo pastatyta skulptūra, direktorė Ramunė Sakalauskaitė pripažino, kad pati su J. Ivanauskaite nebuvo pažįstama, tačiau, pasak direktorės, jas sieja draugystė su monsinjoru Kazimieru Vasiliausku. „Monsinjo ir Jurgą siejo tolerancija ir drąsa gyventi. Prieš porą metų, Jurgai išėjus, Velykos sutapo su monsinjoro gimtadieniu, tąkart ir kilo idėja įrengti Jurgos skverą ir pastatyti čia katino skulptūrą“, – renginio metu sakė R. Sakalauskaitė.

Seimo pirmininkė Irena Degutienė, asmeniškai prisidėjusi prie skulp-

Skulptorė Ksenija Jarošovaitė kalba skulptūros atidengimo metu.

Audrius Ufarto nuotr.

„Ta idėja kažkaip spontaniškai kilo (...). Jurga iš viso labai mėgo įvairius žvėrelius ir gyvūnėlius, jos bute pilna visokių (į gyvūnus panašių daiktų – BNS), tai buteliai, pavirtę zebrais ir tigras, visokios skulptūrėlės, o katinus ji ypatingai mėgo. Paskutiniaisiais gyvenimo metais turėjo katytę Lūšį, ji jai praskaidrino daugelį liūdnų valandų (...). Katės ir angelai buvo Jurgos didžioji meilė“, – kalbėjo J. Ivanauskaitės mama.

Pasak moters, J. Ivanauskaitės kapas Antakalnyje, Menininkų kalnelyje yra papuoštas angelo skulptūra. Kūrinio autorė, skulptorė, Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatė Ksenija Jarošovaitė susirinkusiesiems teigė, kad idėją sukurti katiną jai pasiūlė I. Korsakaitė.

„Jurgos mama Ingrida paskambino man ir pasakė, kad būtų gerai pastatyti katino skulptūrą. Katino arba katinų angelo. Aš sakiau, kad katinų angelų aš tikrai nepažįstu, o su katinais mano santykis yra ypatingas“, – juokavo skulptorė. Menininkės teigimu, skulptūrai ją įkvėpė

tūros pastatymo, tvirtino, kad rašytojos talentas sujungė visus Lietuvos žmones. „Didžiausias jos talentas buvo mokėjimas bendrauti ir būti artima kiekvienam žmogui“, – sakė I. Degutienė.

Įgyvendinti „Katino“ idėją prireikė dvejų metų. Šiuo metu, pasak R. Sakalauskaitės, ruošiamasi įrengti skverą monsinjorui K. Vasiliauskui ir pastatyti jo garbei skulptūrą.

Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatė J. Ivanauskaitė Aguonų gatvėje gyveno dešimt metų (nuo 1997-ųjų iki mirties 2007-aisiais) ir čia sukūrė daugumą svarbiausių savo kūrinių. Ant namo Aguonų gatvės 15/ Šaltinių gatvės 11 namo įrengta J. Ivanauskaitės atminimo lenta.

Idėją Vilniaus Aguonų gatvėje įamžinti 2007 metais vasario 17 dieną anapilin išėjusios J. Ivanauskaitės atminimą parėmė žurnalistai, teisininkai, menininkai, politikai ir paprasti sostinės gyventojai.

BNS

Birutė K. Milliron, gyvenanti **Westchester, CA**, paaukojo „Draugo“ leidybai paremti dosnią 100 dol. auką. Nuoširdžiai Jums aciū.

Waukegan/Lake County LB valdyba atsidėkodama už skelbimus, reklamą, lietuviybės puoselėjimą, paaukojo dosnią 100 dol. auką. Labai aciū, kad mus remiate.

Margumynai

Kodėl skiriasi rudens spalvos JAV ir Europoje?

Spalvos, kiekvieną rudenį nudažančios miškus, skiriasi priklausomai nuo to, kurioje vandenyno pusėje medžiai auga. Šiaurės Amerikoje ir Rytų Azijoje rudens paletėje vyrauja liepsnojantys raudoni atspalviai, tačiau Europoje lapai dažniausiai tampa geltoni. Viena tyrėjų komanda turi naują teoriją, kodėl rudens spalvos skirtinguose žemynuose skiriasi. Idėja, kuriai patikrinti, reikėjo grįžti 35 mln. metų atgal, rašo „LiveScience“.

Žalią lapų spalvą pavasarį ir vasarą lemia chlorofilas, kuris padeda augalams pasigaminti organinių medžiagų per fotosintezės procesą. Kai orai rudenį ima šalti, šalui jautrus chlorofilas nustoja gamintis. Žaliai spalvai nykstant, įsigali geltoni ir oranžiniai pigmentai, vadinami karotenoidais (atsakingi ir už oranžinę morkų spalvą). Šie pigmentai esti visada, tačiau ima matytis tada, kai nyksta žalia spalva.

Nors spalvų keitimo procesas mokslininkams žinomas seniai, mechanizmą, kurio rezultatas yra ryški raudona spalva, suprasti pasirodė sudėtingiau, ypač dėl to, kad medžiams dėl raudonų atspalvių atsiradimo reikėtų išnaudoti daug energijos tuo metu, kai lapai jau vis tiek pradeda kristi. Raudona spalva atsiranda dėl antocianinų, kurie, kitaip nei karotenoidai, pradeda gamintis tik rudenį.

Tolesnėje fazėje dėl ledynmečių ir kitų besikeičiančių sąlygų daugelis medžių pradėjo periodiškai mesti la-

pus žiemai. Taip pat daugelyje šių medžių prasidėjo evoliucinis procesas, dėl kurio lapai ėmė rausti. Šiaurės Amerikoje, kaip ir Rytų Azijoje, iš Šiaurės į Pietus besidriekiančios kalnų grandinės leido gyvūnų ir augalų „migraciją“ į Pietus ar Šiaurę pagal ledyno plėtrą ar atsitraukimą, juose nuolat likdavo zonų, kuriose gyvybė galėjo išgyventi.

Europoje, priešingai, kalnai – Alpės ir toliau esančios grandinės – driekiasi iš Rytų į Vakarų ir dėl to per ledynmečius čia neatsirado saugių zonų, daugelis medžių rūšių neišgyveno gilaus šalčio ir žuvo, o kartu su jais – ir vabzdžiai, priklausę nuo medžių. Baigiantis pakartotiniams ledynmečiams daugelis medžių rūšių, kurios išsilaikė Europoje, nebeturėjo kovoti su vabzdžiais, tapusiais nykstančiais, ir todėl nebeikvojo energijos raudoniems perspėjantiems lapams atsirasti, tvirtina tyrėjai.

Kad paremtų savo teoriją, jie siūlo išimtį, kuri esą patvirtina taisyklę: Skandinavijoje nykštukiniai krūmokšniai rudenį vis dar tampa raudoni. Kitaip nei medžiai, nykštukiniai krūmai ledynmečius išgyveno po sniego sluoksniu, kuris juos saugojo nuo ekstremalių paviršiaus sąlygų. Po sniego antklode vabzdžiai, kurie maitinosi krūmais, taip pat buvo apsaugoti – todėl čia tarpusavio kova tęsėsi, palikdama būtinybę lapams tapti raudoniems, aiškina analizę atlikę tyrėjai.

Lrt.lt

**SERVING LITHUANIAN COMMUNITIES
SINCE 1916**

LACK & SONS (LACKAVICIUS) Funeral Home's

**9236 S. ROBERTS RD
HICKORY HILLS
ALL PHONES 1-708-430-5700
OTHER LOCATIONS AVAILABLE IN CHICAGO
& ALL SUBURBS**

GAIDAS - DAIMID

LAIDOJIMO NAMŲ DIREKTORIAI

jau daug metų teikia pagarbų patarnavimą liūdesio valandoje. Jų laidojimo namai yra Čikagoje ir priemiesčiuose, kiekvienam lengvai pasiekiami.

Atliekame ir kūno sudeginimo (cremation) patarnavimus.

**GERALD F. DAIMID —
nepriklausomas direktorius**
4330 So. California Ave, Chicago, IL 60632
12401 S. Archer Ave. Lemont, IL 60439

1-773-523-0440

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA
SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES
**NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com**

A † A SALOMĖJAI JUŠKAITEI NYERGES

mirus, Jos sūnui medicinos daktarui profesoriui ANTANUI NYERGES ir giminėms, šeimos vardu reiškiau užuojautą.

Salomėja Juškaitė baigė universitetą Kaune. Ji studijavo anglų, prancūzų, vokiečių ir rusų kalbas.

Karui pasibaigus dirbo vertėja amerikiečių kariuomenės vyriausiam štabe Vokietijoje.

Emilis Sinkys

A † A JONUI VASARIUI

iškeliavus į Amžinuosius Namus, jo dukrai DALIAI ir sūnui ALGIUI, jų šeimoms ir visiems Jono bičiuliams bei giminėms reiškiamame nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liūdime.

*Juozas ir Rėda Ardžiai
Roma Čepulienė
Anita Giedraitienė
Vytautas ir Aldona Mauručiai
Marija Mikonienė
Vacys ir Ona Rociūnai
Aleksas Petrauskis
Artūras ir Maureen Petrauskis
Mečys ir Jadvyga Palūnai
Vytautas ir Zelma Plodzinskai
Eufemija Steponienė
Vincas ir Teresė Urbaičiai*

PENKIOLIKOS METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A † A ANTANAS P. KULBIS (1962–1994)

Prieš penkiolika metų, 1994 m. rugsėjo 27 d., netekome brangaus Antano, kuris iškeliavo 32 metų amžiaus.

Mes niekad jo nepamiršime.

Prašome a. a. Antaną prisiminti savo maldose.

Kulbių šeima

*„...kad tik akimirksnį,
ir ne ilgiau,
galėjau savo rankoje laikyti –
sapną ir pasaką ir paukštį.“*

H. Nagys

Palos-Gaidas

FUNERAL HOME

• Patogioje vietoje tarp Čikagos ir Lemonto

• 10 minučių nuo Šv. Kazimiero lietuvių kapinių

**11028 S. Southwest Hwy.
Palos Hills, Illinois
(708)974-4410**

